

Työ- ja elinkeinoministeriö
lausuntopalvelu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 1.11.2021, VN13261/2020

EPL/86/05.00.08/2020

Maakuntajohtajan päätös 124/2021

Lausunto Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä.

Suomen ensimmäinen kansallinen biotalousstrategia hyväksyttiin osana valtioneuvoston periaatepäätöstä "Kasvun kärjet" toukokuussa 2014. Se vastaa pitkälti EU:n vuonna 2012 julkaistun biotalousstrategian linjauksia. Biotalousstrategia päivitetään vastaamaan toimintaympäristön muutoksia ja Marinin hallituksen ohjelmaa. Päivityksen pohjana ovat EU:n vuonna 2018 päivitetty biotalousstrategia sekä syksyllä 2019 hyväksytyt Suomen valmistelemaat biotalouspäätelmät.

Tavoitteena on laatia vuoteen 2035 ulottuva biotalousstrategia, jonka kärkenä on tuottaa systemaattinen, kattava ja kokonaisvaltainen biotalouden arvonalisää kehittävä toimenpideohjelma. Biotalousstrategian visio on "Kestävästi kohti korkeampaa arvonalisää". Se on selkeä suunnanmuutos vuoden 2014 biotalousstrategiaan, jossa strateginen päämäärä oli lisätä merkittävästi biotalouden tuotannon määrää. Päivitetty strategia ei ota kantaa tuotannon määrään, vaan pyrkii siihen, että entistä korkeampaa arvonalisää kyetään luomaan biotalouden eri sektoreilla.

Biotalousstrategian toimenpiteet jakautuvat neljän otsikon alle: (1) Korkeampaa arvonalisää biotaloudesta, (2) Vahva osaamis- ja teknologiaperusta, (3) Kilpailukykyinen toimintaympäristö ja (4) Bioresurssien ja muiden ekosysteemien käytettävyys ja kestävyys. Strategiassa on lisäksi hyvin esitetty konkreettisia, sektorikohtaisia toimenpiteitä. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää strategian valittuja painopisteitä tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina toimenpiteiden suuntaamiselle.

Maakuntien liittojen rooli strategian toimeenpanossa painottuu tutkimus- ja koulutusyhteistyöhön muun muassa biotalouden vihreän siirtymän TKI-ohjelman sekä biotalouden toimeenpanosuunnitelman laadinnan muodossa. Maakuntien liitoilla on keskeinen rooli maakunnan kehitys- ja innovaa-

tiotoiminnan verkostomaisessa edistämisessä ja rahoituksen ohjailussa, joihin liittyviä toimenpiteitä on strategiassa perustellusti esitetty.

Etelä-Pohjanmaan liitto esittää strategian viimeistelyyn seuraavat huomiot:

- Turvetuotannon alasajon vuoksi on tarve huolehtia puutarha- ja eläintiloilla käytettävän kuivike-, kasvu- ja ympäristöturpeen tai niitä korvaavien materiaalien saatavuudesta ja kehittämisestä. Lisäksi on tuettava turvetuotannosta poistuvien alueiden kestävää jälkikäyttöä esimerkiksi energia- ja luonnonkasvien viljelyyn sekä muihin uusiin käyttömuotoihin. Nämä toimet eivät ole riittävästi esillä strategialuonnoksessa.
- Biotalousala on merkittävä työllistäjä Etelä-Pohjanmaalla. Etelä-Pohjanmaan alue kärsii jatkuvasta työvoimapulasta, mikä näkyy erityisesti alueelle tärkeillä metsä- ja elintarvikesektoreilla. Strategiassa on esitetty oikeutetusti toimenpiteitä osaamistason nostoon ja uusien korkeamman arvonlisän tuotteiden kehittämiseen. Näiden ohella huomiota tulisi kuitenkin kiinnittää työvoiman saatavuuteen ja esimerkiksi kansainvälisten osaajien rekrytoimiseen myös matalamman osaamistason ammateissa alkutuotannossa ja metsätaloudessa, mitkä muodostavat perustan suurelle osaa biotalouden arvoketjua.
- Energiantuotannon ja eri sivuvirtojen kehittäminen sekä hyödyntäminen on tuotu strategiassa hyvin esille. Maatalouden biokaasun pientuotannon, ravinteiden kierrätyksen ja kierrätysravinteiden valmistus, mukaan lukien muun muassa lantasisivuvirtojen tarpeenmukaisempi hyödyntäminen, tulisi kuitenkin huomioida nykyistä selkeämpänä kokonaisuutena. Maatalouden energiantuotannon ja sivuvirtojen hyödyntämisen osalta on tärkeää, että yhteistyötä eri ministeriöiden välillä kehitetään eri tuki- ja lupakäytäntöjen osalta.

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettava. Etelä-Pohjanmaan liitto osallistuu jatkossakin mielellään biotalouspaneelin toimintaan.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Asko Peltola
Maakuntajohtaja

Antti Saartenoja
Suunnittelujohtaja